

Project Lelylijn volgens mij mis ik iets?

Geachte leden van de raad,

Na een paar kleinere sessies omtrent de Lelylijn breekt nu eindelijk de tijd voor het echte werk aan op dit dossiers. De vorige documenten waren de moeite van het inspreken niet waard. Voor uw kennis ik heb de vorige lobby genaamd 'Zuiderzeelijn' van 1995 – 2008 ook voldoende van nabij meegemaakt om te kunnen oordelen wat zich hier af speelt. Na 2008 kwamen de spiegels en kraaltjes zoals de Regiotram, Extra Sneltrain Groningen – Leeuwarden, Ring Zuid, Spoorknop Groningen en dergelijke.

Ook voor uw eigen kennis dat de Lelylijn door hoofdzakelijk externe partijen op de agenda is gezet en niet de noordelijke bestuurlijke. De noordelijke bestuurders werden pas actief na de eerste aangenomen motie in de 2^e Kamer. Dus ze zijn pas 2 voor twaalf op een al tijden rijdende lobbytrein gesprongen.

In de presentatie aan uw raad mis ik een paar moties. De moties die voor het Deltaplan voor het Noorden al waren aangenomen. Waarom wordt dit strak genegeerd door de bestuurders en projectorganisatie? Zoals de motie van Remco Dijkstra van 20 november 2020 ([Gewijzigde motie van het lid Remco Dijkstra c.s. over in de consultatie van de TEN-T verordening de kansen van de internationale verbinding Amsterdam/Groningen-Scandinavië steunen \(t.v.v. 35300-A-108\)](#))

Momenteel mis ik nu al iets van een kleine 500 pagina's aan andere onderzoeken bij dit Novex onderzoek over andere zaken relevante zaken zoals eerste concept financiering waarvoor ik naar de bijlage verwijs. De Fransen beheersen het vak wel.

Roze bril

In de recente stukken zie ik vooral de roze bril van Tante Til van de familie Knots, die met roze verf een stedenbouwkundig droombeeld probeert te creëren. In de recente gepubliceerde stedenbouwkundige visie op de Suikerzijde van de gemeente mis ik de urgentie om onderzoek te naar de aanlanding van de Lelylijn bij Groningen HS. Een van de opties is via station Suikerzijde? De andere via P+R Transferium Hoogkerk. Ik heb het gevoel dat bij het college elk acuut van gevoel van urgentie mist. Terwijl als je nu al kil met een bierviltje calculatie erbij praat je over een investering van 1,5 tot 2,5 miljard voor de spoorknop Groningen.

Ook mis ik het onderzoek van RoyalhaskoningDHV over de Lelylijn in internationale context. Het vreemde is dat bij een van de onderzoeksprojecten waarbij ze betrokken waren dat het uniforme model uitkwam op de snelste trein tussen Amsterdam en Berlijn gaat via de Lelylijn. Waarbij inmiddels de Deutsche Bahn dat nogmaals bevestigd heeft in haar onderzoek. Maar daar had ik nu al rapporten en bijlagen over verwacht. Want een project als de Lelylijn die ontwikkel je vanuit de dienstregeling als keihard fundament. Waar is het dienstregeling onderzoek van de Lelylijn tot en met Schiphol?

De onzichtbare man

In het hele mediaverhaal hierom heen mist een prominente bestuurder zoals onze wethouder verkeer de heer Broeksma als 'Mister Lelylijn'. Die hij aan zijn stand verplicht is als wethouder van de grootste gemeente in dit geheel. Ik had hem al sinds einde van corona in de media zowel op het Amsterdamse AT5 verwacht wegens de TEN-T moties over Amsterdam Groningen Hamburg. Dit in lijn met minder korte vluchten vanaf Schiphol en snelle treinen. Maar heb hem ook niet actief gezien hierover in Oldenburg, Bremen of Hamburg. Terwijl de gemeente Groningen daar ook goede relaties heeft. Die ook een Rijksbouwmeester van repliek hoort te dienen over de Lelylijn. Kan iemand mij uitleggen waarom dit niet gebeurt?

Project Lelylijn volgens mij mis ik iets?

Ik vermoed dat bij u de volgende vragen leven, waarvan ik ze wel kan beantwoorden:

1. Is de greep van 40 miljoen Euro uit de het budget voor Meppel echt nodig geweest? Had dit ook anders gekund?
2. Is de Lelylijn echt nodig en waar komt het vandaan?
3. Moet de Lelylijn echt 10 miljard Euro kosten?
4. Wat gaat er fout tussen het Rijk en Berlijn voor het doortrekken naar Hamburg?
5. Waar ziet u de grootste knelpunten?
6. Waarom is een dienstregeling onderzoek van belang?
7. Zijn er nog andere zaken waarvan u vindt waar wij op moeten letten?

Bijlagen in linkjes:

Moties 2^e Kamer:

- <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2020D47282&did=2020D47282> Gewijzigde motie van het lid Remco Dijkstra c.s. over in de consultatie van de TEN-T verordening de kansen van de internationale verbinding Amsterdam/Groningen-Scandinavië steunen (t.v.v. 35300-A-108)
- <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2022D15706&did=2022D15706> Gewijzigde motie van de leden Van Ginneken en Alkaya over opname van de Lelylijn in het TEN-T extended kernnetwerk (t.v.v. 35925-A-54)
- <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2023D31293&did=2023D31293> Motie van het lid Van der Graaf c.s. over de verbinding Amsterdam-Groningen-Bremen-Hamburg toevoegen aan de Actieagenda Trein en Luchtvaart
- <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2024Z00811&did=2024D0190> Motie van het lid Grinwis c.s. over in de komende periode de Lelylijn in het kernnetwerk van TEN-T opnemen

RoyalHakoningDHV Barth Donners:

- https://cvs-congres.nl/e2/site/cvs/custom/site/upload/file/cvs_2018/id_180_barth_donners_steden_verbonden_trein_vliegtuig_effecten.pdf
- <https://downtoearthmagazine.nl/barth-donners-lelystad-airport-internationale-treinen/>
- <https://www.ovmagazine.nl/nieuws/12-verbindingen-voor-beter-europees-spoor>
- <https://repository.tudelft.nl/islandora/object/uuid%3A04ec81b4-79cb-4fc2-a063-9a13c8eebe9d?collection=education>
- <https://assets.change.inc/downloads/Trein-is-goed-alternatief-voor-korte-vluchten-vanaf-Schiphol-Rapportage.pdf>
- https://www.cvs-congres.nl/e2/site/cvs/custom/site/upload/file/cvs_2021/sessie_a/a6/cvs_61_uniform_ontworpen_europees_hsl_netwerk_impact_voor_lijnvoering_ticketprijzen_en_governance_strategie_1_2021.pdf citaat: Frequently unvisited cities are those with a lower demand which are not located between at least two higher demand cities (e.g. Rouen, Toulon, Groningen & Gdansk). This explains that these cities do not provide enough aggregated demand to justify a separate line.
- <https://www.ovmagazine.nl/nieuws/zo-kan-trein-terrein-op-vliegtuig-winnen>
- https://pure.tudelft.nl/ws/portalfiles/portal/169172328/1_s2.0_S0965856423003269_main.pdf

Project Lelylijn volgens mij mis ik iets?

- <https://repository.tudelft.nl/islandora/object/uuid%3A565d82da-2084-4936-9dc6-e8e7876f6c74>
- <https://www.spoorpro.nl/spoorbouw/2021/11/29/tu-delft-onderzoeker-wint-prijs-met-onderzoek-naar-europees-hsl-netwerk/>

Deutsche Bahn:

- https://www.deutschebahn.com/de/presse/pressestart_zentrales_uebersicht/DB-legt-Studie-zum-Ausbau-des-Hochgeschwindigkeitsverkehrs-in-Europa-vor--10878404#
- <https://www.deutschebahn.com/de/presse/presse-regional/pr-leipzig-de/aktuell/presseinformationen/Neubaustrecke-Dresden-Prag-Region-unterstuetzt-Tunnel-durch-das-Erzgebirge-12791328#> Dit als referentiekader voor de Lelylijn

Spoorknoop Groningen casus Hamburg

- <https://taz.de/Loesungsvorschlag-fuer-Hamburgs-Zugproblem/!6005329/>
- <https://nord.vcd.org/service/presse/pm-vet-alternative-konzept-schiene-plus>
- https://schiene-plus.hamburg/onewebmedia/Schiene_Plus.pdf

Spiegel Rail Baltica:

- https://www.railbaltica.org/wp-content/uploads/2024/04/Rail-Baltica-in-Economic-Focus_No-3-Edition_2024.pdf
- <https://www.railbaltica.org/>

EIB financiering

- <https://www.eib.org/en/press/news/serbia-bulgaria-railway-project-on-corridor-xc-launched>